

Yeşil İddialar Direktifi Hakkında Cefic'in Görüşleri

Kimya endüstrisi, çevreye daha az etki eden güvenli ürünleri piyasaya sunma konusunda kararlı. Cefic, KOBİ'ler de dâhil olmak üzere sektördeki tüm oyuncular için eşit bir saha temin ederken, Yeşil İddialar Direktifini ürün farklılaştırma ve tüketicilere doğru bilgi sağlama konusunda etkili kılmak için Avrupa Komisyonu ve tüm değer zinciri ile işbirliği yapmak istiyor.

Cefic, şirketlerin farklı metodolojiler kullanarak iddialarını kanıtlama özgürlüğüne izin verirken yeşil iddiaları değerlendirmek ve iletmek için kalite kriterleri belirleyen yaklaşımı, çevresel etkiyi azaltabilecek yenilikleri teşvik eden bir mekanizma olarak takdir etmektedir.

Güvenli kullanımın sağlanması koşuluyla, tehlikeli maddeler içeren ürünler, özellikle çevresel faydalar sağladıkları takdirde, çevresel iddialara hak kazanabilmelidir

Güvenli ve üst düzey çevresel performans sunan ürünlere odaklanın

Yeşil İddialar Direktifinin temel amacı, her türlü yeşil aklama uygulamasını kullanımdan kaldırmaya yönelik bir araç olmak ve tüketiciler ile piyasa katılımcılarının **güvenilir, karşılaştırılabilir ve doğrulanabilir** verilere dayanarak bilinçli tercihler yapmalarını sağlamaktır. Biz Cefic olarak bu hedefi tümüyle destekliyoruz.

Ancak bu ilke, teklifin 21(3)b maddesinde tam olarak yansıtılmamakta. Bu hüküm, Yeşil İddialar Direktifi'nin iç hukuka aktarıldığı tarihten itibaren beş yıl içerisinde, Komisyon tarafından değerlendirileceğini öngörüyor. Kullanımın toplum için gerekli olduğu durumlar haricinde, tehlikeli maddeler içeren ürünlere yönelik çevresel iddiaların yasaklanması komisyon kriterleri doğrultusunda değerlendirilecektir. Cefic, bu değerlendirmenin maddenin ürün bünyesindeki rolü ve genel güvenliği hakkında kapsamlı bir değerlendirmeyi içermesi gerektiğine inanmaktadır. Avrupa Kimyasallar Ajansı'na göre, piyasaya sürülen tüm maddelerin %70'inden fazlasının Sınıflandırma, Etiketleme ve Ambalajlama Yönetmeliği'nde de tanımlandığı üzere öyle ya da böyle bir çeşit içsel tehlikeye sahip olduğunu akılda tutmak gerekmektedir.

*Sadece tehlikeli maddelerin varlığı halinde yeşil iddialara izin verilmemesi önemli bir hususu göz ardı etmektedir: bazı maddeler **güvenli bir şekilde kullanılırken de üstün çevresel performans sunabilmektedir**. Bizim görüşümüz, bir ürün tehlikeli maddeler içerse bile güvenli kullanımın sağlanabilmesi koşuluyla yeşil iddialara izin verilmesi yönündedir. Bu durum, söz konusu maddelerin **enerji tasarrufu sağlayan uygulamalar** (kullanım aşamasındakiler de dahil), hafif tasarım uygulamaları, **kullanım ömrü katkısı** ve benzerleri gibi **çevresel faydalar** sağladığı durumlarda özellikle önemlidir.

Son olarak, bu teklifin "**tehlikeli maddelerin toplum için temel kullanımı**" gibi henüz geliştirilmemiş kriterlere veya konseptlere atıfta bulunmaktan kaçınması gerektiğine inanıyoruz, çünkü şimdilik **temel kullanım için resmi bir kriter bulunmamaktadır**.

Yeşil iddiaların doğrulanması için kullanılan yöntemlerin uluslararası standartlarla uyumlu hale getirin

Cefic, Komisyon tarafından benimsenen bir ürünün çevresel etkisinin hesaplanması ve bunun aktarılması adına uluslararası kabul görmüş metodolojilerin kullanılması yaklaşımını takdir etmektedir. Bu yaklaşım, akredite edilmiş üçüncü taraf sertifikasyonlarına izin vererek yeşil iddiaların mevcut bilgi ve araçlarla doğrulanmasını kolaylaştırmaktadır. Cefic, çevre etiketleri ve beyanlarına ilişkin ISO 14020 serisi, yaşam döngüsü değerlendirmesi bilgilerinin aktarımına odaklanan ISO 14026 ve bir yaşam döngüsü değerlendirmesi yürütmenin ilkelerini içeren ISO 14071'in kullanılmasını faydalı görmektedir. Direktifin, bilimsel ilerleme ve teknolojik yeniliği teşvik etmek için yeni metodolojilerin kullanımına kapıyı açık tutması da çok önemlidir.

Ürün Çevresel Ayak İzi (PEF) metodolojisini geri dönüştürülmüş atık, biyokütle ve karbon yakalama kullanımını içerecek şekilde gözden geçirin.

Gelecek için Cefic, Kimya Endüstrisi için Geçiş Yolunda açıklandığı gibi geri dönüştürülmüş atıktan, biyokütleden ve karbon yakalamadan gelen döngüsel hammaddelerin kullanımını destekleyerek Ürün Çevresel Ayak İzi metodolojisinin sağlamlığını artırmayı önermektedir. Bu nedenle, Ürün Çevresel Ayak İzi metodolojisinin biyojenik karbon alımını hesaba katacak şekilde uyarlanmasını öneriyoruz.

Ayrıca, Ürün Çevresel Ayak İzi metodolojisine kütle dengesi yaklaşımının tam olarak entegrasyonu için ISO/TC 308/WG 2 "Kütle dengesi ve defter ve talep" kapsamında devam eden gelişmelerin dikkate alınmasını öneriyoruz. Buna ek olarak, Komisyon'u Ürün Çevresel Ayak İzi (PEF) metodolojisindeki toksisite ve ekotoksisiteyi değerlendirmek için kullanılan yöntemleri en son gelişmeleri yansıtacak şekilde revize etmeye teşvik ediyoruz.

Son olarak, paydaş katılımını muhafaza etmek için karbon giderimleri uzman grubu ve Teknik Danışma Kurulu gibi uzmanların katkılarıyla düzenlemelerin ele alınmasına yönelik yaklaşımı ve zaman çizelgesini belirten net bir yol haritasına ihtiyaç vardır.

Önemli ölçüde daha iyi performans ve verimli doğrulama mekanizması

Cefic, iddiaların ilgili sektördeki tüm ürünler, hizmetler veya tacirler için ortak olan niteliklere atıfta bulunmamasını gerektiren genel pazarlama hukuku kuralını desteklemektedir. Ancak, Madde 3(1)(f), tüccarların piyasada/sektörde yaygın olan uygulamadan, yani rakip ürünlerden "önemli ölçüde daha iyi" performans göstermelerini gerektirmektedir; bu da rakiplerin genellikle kamuya açık olmayan ayrıntılı birincil verilerine erişim gerektirecektir. Bu, uygulamada hatırı sayılır zorluklar doğurur ve mümkünse bile gerçekleştirilmesi son derece zordur. Böyle bir gereklilik, ürünlerin çevresel profilinin iyileştirilmesine yönelik yatırımları caydıracaktır ki bu da Direktifin temel hedeflerine ters düşmektedir.

Doğrulama mekanizması (Madde 10) ile ilgili bir başka pratik zorluğun altını çizmek isteriz. Direktif teklifi, bir "doğrulamayıncının" kamuya açıklanmadan önce çevresel iddiayı onaylamasını gerektirmektedir. Bu, mevcut uygulamadan önemli bir farklılık olup, yeni yeşil inovasyonlara ilişkin çevresel iddiaların tüketicilere zamanında iletilmesinde potansiyel gecikme de dahil olmak üzere birçok sonuçlar doğurabilir. Bunun yerine gecikmeleri önleyen hızlı ve esnek bir mekanizmaya ihtiyaç vardır.

Direktif geçiş dönemi

Madde 25, Üye Devletlerin direktifin yürürlüğe girmesinden itibaren 18 ay içerisinde direktifi ulusal mevzuatlarına aktarmalarını öngörmektedir. Yeni kuralların ve idari hükümlerin, direktifin yürürlüğe girmesinden 24 ay sonra etkisini göstermesi beklenmektedir. Ancak bu, Üye Devletlere, tüm ekonomik sektörlerden tüccarlar tarafından sunulan önemli sayıda iddiayı, etiketleme planını ve belgelendirme taleplerini doğrulayabilecek doğrulamayıncıları akredite etmek için sadece 6 ay bırakmaktadır. Bu, kapsamlı bir idari süreç için çok kısa bir süredir. Kuşkusuz bu, doğrulama prosedürlerinin gecikmesine ve aşırı kısa geçiş dönemi nedeniyle çevresel taleplerin potansiyel olarak durdurulmasına yol açacaktır. Bu nedenle Cefic, öngörülen geçiş döneminin, yürürlüğe giriş tarihinden itibaren en az 30 ay (iç hukuka aktarma son tarihinden 12 ay sonra) sonra yürürlüğe girecek hükümlerle uzatılmasını tavsiye etmektedir.

Orantılı uygulama

Cefic, Komisyon'un caydırıcılığı arttırmak için para cezalarının seviyesini şirketlerin mali kapasiteleri ile ilişkilendirmek istemesini anlayışla karşılamaktadır. Ancak, cezalar her zaman **orantılı kalmalı ve adil bir şekilde hesaplanmalıdır**. Ciroya dayalı ceza seviyeleri belirlenirken, aynı ihlal için, **düşük kar marjına sahip şirketler yüksek kar marjına sahip şirketlere göre çok daha fazla etkilenecektir**. Dolayısıyla bu rejim, karşılaştırılabilir suçlar için verilen cezalarda kaçınılmaz olarak adaletsizliğe yol açacaktır. Yüzde seviyesinin mantığı da geçersizdir. Bu nedenle Üye Devletlerin, tüccarın yıllık cirosunun belirli bir yüzdesine dayalı olarak azami ceza düzeyi için asgari bir eşik sağlama yükümlülüğünün kaldırılmasını şiddetle tavsiye ediyoruz.